

BÁGL

STUDENTSKÝ ČASOPIS
2017

**MARKUS
ZUSAK**

**VELKÝ
BARIÉROVÝ
ÚTES**

**PRACUJÍCÍ
MLÁDEŽ**

OBSAH

- 03 JAK VZNIKLA
DNEŠNÍ
AUSTRÁLIE
- 05 MARKUS
ZUSAK
- 07 VELKÝ
BARIÉROVÝ
ÚTES
- 09 ZVÍŘATA
AUSTRÁLIE
- 11 TROCHU
CHEMIE
- 13 FEJETON -
MLÁDEŽ
- 15 CHVILKA
POEZIE
- 16 BARVA
- 17 FEJETON N.2
- 18 KDYŽ SE
STUDENTI
NUDÍ

BÁGL JE TU PO KRATŠÍ PAUZE ZASE ZPÁTKY!
PŘICHÁZÍME SE ZMĚNAMI!
A TAKY MÁME PÁR NABÍDEK (NEBOJTE SE!
ČASEM TO BUDE LEPŠÍ...) :

1. DÁMY A PÁNOVÉ NÁŠ REDAKČNÍ TÝM BYL
OSLABEN A MY NYNÍ SHÁNÍME LIDI, KTERÍ BY SE
CHTĚLI PODÍLET NA TVOŘENÍ NAŠEHO
VELEVÁŽENÉHO BÁGLU.

2. BUDEME OPRAVDU VDĚČNÍ ZA ZÁSOBU
HLÁŠEK Z HODIN, ZA VAŠE KRESBY ČI OHLASY
A POŽADAVKY.

ŠÉFREDAKCE : ANNA SOCHOROVÁ
REDAKTORŮ : TOMÁŠ HOFÍREK
MIRIAM MIŠKOVSKÁ
JIŘÍ KAMARÁD
GRAFIKA : ANNA SOCHOROVÁ

JAK VZNIKLA AUSTRÁLIE

TOMÁŠ HOFÍREK

První lidé přišli do Austrálie pravděpodobně před 40–60 tis. lety přes Guineu na rybářských člunech. V první vlně přišli Tasmánci (vyhlazeni během evropské kolonizace), v druhé Australci. Angličané jim dali název Aborigines. Obě skupiny měly bohatou kulturu a mytologii, celkově ale značně zaostávaly za vývojem na ostatních kontinentech. Tito původní obyvatelé žili v cca 500 malých skupinách a na počátku kolonizace dosahoval jejich počet k 300 000.

Osídlování australského kontinentu bělochy mělo dvě hlavní etapy. První z nich byla spjata s počátky osídlování, kdy do Austrálie byli přiváženi britští vyhnanci na nucený pobyt. Tato etapa končí rokem 1854. Zároveň však již od roku 1851 dynamický rozvoj úspěšného chovu ovcí a nálezy zlata na australských nalezištích vyvolaly prudký růst zájmu o přistěhovalectví na nový kontinent. Vlna těchto svobodných přistěhovalců předčila svou mohutností mnohonásobně vlnu první.

Hlavní podíl na propuknutí zlaté horečky, jako hlavního motivu přistěhovalectví, měl Edward Hargraves. Počátkem roku 1851 se vydal hledat zlato. Po několika marných pokusech nakonec objevil zrnka zlata v malém potůčku při úpatí hor.

Hargraves pojmenoval naleziště Ofir a novina o nálezu se začala odtud šířit jako blesk po celé zemi. Ve stejném roce bylo objeveno další, ještě vydatnější naleziště pouhých několik dní cesty od Melbourne. Do oblasti se začal hrnout proud dobrovolníků, farmářů i obchodníků. Do roku 1860 vzrostl počet obyvatel Austrálie z 105 000 na více než jeden milion obyvatel. V krátké době následovaly nové objevy nalezišť jak ve Viktorii, tak v Novém Jižním Walesu a Queenslandu.

Na konci 19. století začala Austrálie, rozdělená na šest kolonií, uvažovat o sjednocení vnitřních předpisů a politik. Hlavní překážkou těchto procesů však zůstávala faktická i administrativní roztržičnost území kontinentu. Armády jednotlivých kolonií měly izolované velení, různorodou výstroj i výzbroj, různý byl i rozchod kolejí v jednotlivých koloniích.

Po složitých jednáních a komplikované přípravě byly britské kolonie v Austrálii po referendu spojeny ve federaci australských států a dne 1. ledna 1901 byl založen Australský svaz.

Dnešní název světadílu, Austrálie, pochází z latinského názvu Terra Australis, tj. Jižní země. Tento název navrhl již v roce 1814 Matthew Flinders. Tvrdil, že za jeho časů používaný název Nové Holandsko není zcela správný, neboť Holanďané takto původně nazývali pouze západní část kontinentu.

Cookův název Nový Jižní Wales zase označoval pouze oblast na východním pobřeží. Flinders proto poukazoval na nutnost jednotného názvu pro celý kontinent. Jméno Austrálie se ujímá podle výše uvedeného návrhu v roce 1817. Trvalo však ještě dlouho, než se název vžil a stal se všeobecně používaným. Teprve na konci třicátých let 19. století se objevily první mapy s Flindersovým názvem.

MARKUS ZUSAK

ANNA SOCHOROVÁ

Markus Frank Zusak se narodil roku 1975 v Sydney Lise a Helmutovi Zusakovým, kteří na konci padesátých let emigrovali do Austrálie. Zusakovi rodiče neuměli skoro vůbec anglicky a po emigraci to neměli lehké, tudíž chtěli, aby jejich děti ovládaly tento jazyk už od velmi útlého věku.

Zusak začal se psaním fikce v 16 letech, ale než se opravdu začal živit jako spisovatel, byl malířem pokojů, vrátným a v neposlední řadě si vyzkoušel i pozici učitele na střední škole.

Jeho prvním publikovaným dílem byla kniha Roky pod psa, na kterou navazovala Smečka rváčů. Celou trilogii o bratrech Rubenovi, Cameronovi a Stevovi, kteří se celý život rvou jako psi, zakončil knihou Když psi pláčou. Román roky pod psa se Markus pokoušel vydat 7 let, ale uspěl až v roce 1999.

"VĚŘ MI NEBO NE - ALE K TOMU, ABYCH TĚ TAKHLE NESNÁŠELA, JE POTŘEBA HODNĚ LÁSKY." - (POSEL)

Jeho čtvrtým dílem se stal román Posel, který získal řadu ocenění, například premiér Nového Jižního Walesu mu udělil cenu Ethel Turnerové.

Jeho zatím nejúspěšnější knihou je Zlodějka knih, která vyšla v roce 2005 a byla přeložena do více než 30 jazyků. V roce 2013 byla zfilmovaná. Tato kniha se držela na prvních příčkách seznamu bestsellerů v NY Times a Amazonu.

Vypravěčem příběhu Liesel Memingerové je Smrt. Život Liesel je plný smutku, dojetí, úlevy, strachu a štěstí. Cesta Liesel začíná ve vlaku, který ji, jejího bratra a matku veze skrze nacistické Německo v roce 1939. Werner umírá a nastává chvíle, kdy se Smrt poprvé setká s Liesel, a také chvíle, kdy Liesel ukradne svoji první knihu, přestože neumí číst.

Dostane se do pěstounské rodiny Rosy a Hanse Hubermannových, se kterými si vytvoří pouto. Hans ji učí číst, psát a vyrovnávat se s nočními můrami. Spřátelí se s klukem ze sousedství Rudym Steinerem. Všechno se ale začne komplikovat, když se do městaplíživě blíží válka. A pomalu začíná být jasné, že Smrt se do Lieseliny blízkosti vrátí a vezme s sebou kus jejího starého života.

Kniha je o krutosti lidí, kráse okamžiku, síle slov a jejich kontroly, o přátelství, obětech, boji o život a laskavosti projevené i za cenu trestu.

**„NA ZDI SCHODIŠTĚ VELKOLEPĚ VYVSTÁVALA
NAČMÁRANÁ CVIČNÁ SLOVA, ZUBATÁ A DĚTSKÁ A
NÁDHERNÁ. DÍVALA SE, JAK DÍVKKA SPÍ U SPÍCÍHO
UKRYTÉHO ŽIDA, S RUKOU NA JEHO RAMENI. OBA
DÝCHALI. NĚMECKÉ A ŽIDOVSKÉ PLÍCE.“**
- ZLODĚJKA KNIH

VELKÝ BARIÉROVÝ ÚTES

TOMÁŠ HOFÍREK

Velký bariérový útes je největší korálový útes naší planety táhnoucí se podél celého východního pobřeží Queenslandu. S délkou přes 2000 km a šířkou místy až 150 km nemá na světě konkurenci.

Význam těchto útesů je však mnohem větší. Za sta tisíce let své existence se stal domovem mnoha živočišných i rostlinných endemitů a druhů téměř vyhynulých. Přesto však sám pomalu umírá.

V roce 1981 byla velká část útesu označena jako mořský park a zároveň jej UNESCO prohlásilo světovou přírodní rezervací. Samotný útes je pás menších útesů, ostrovů a ostrůvků, který je místy vzdálen od pevniny jen 50 km. Celá oblast se v posledních letech rozvoje turismu stala velkým lákadlem pro turisty. Nespočet společností nabízí své služby od profesionálního potápění až po ubytování na korálových ostrovech.

Díky velké rozmanitosti živočišných i rostlinných druhů v oblasti se vedle turismu rozmohl i rybolov. Velký úbytek ryb je jeden z problémů narušení velmi tenké rovnováhy korálových útesů. Z tohoto důvodu je asi 5% rozlohy pod ochranou tzv. ZELENÝCH ZÓN. V těchto oblastech je přísný zákaz rybolovu, případné porušení zákazu je trestáno vysokými pokutami. I když se mají tyto zóny nadále rozšiřovat, ekologové varují, že je potřeba chránit oblast minimálně z 30-50%.

Korálový útes, i přes veškeré dosavadní snažení, umírá. Za 600 000 let své existence si právě teď prochází doslova peklem. Korály pomalu ztrácejí svou přirozenou barvu a blednou. Vybělení způsobuje vysoká teplota vody, která stoupá z důvodu globálního oteplování. Jednobuněčné organismy, které žijí s korály v symbióze a dávají jim zbarvení, v takových podmínkách korály opouštějí. Pokud zmizí všechny tyto jednobuněčné řasy, korály umírají a útesy se drolí.

Hvězdice trnitá, která útes doslova rozežírá, vděčí za své přemnožení hlavně úbytku přirozených nepřátel svých larev i dospělých jedinců. Čtverzubec a malé druhy žraloků, které pomáhali likvidovat malé larvy hvězdice, jsou na ústupu, stejně tak tritonka indická, jejíž lastury jsou oblíbeným suvenýrem turistů.

KOALA MEDVÍDKOVITÝ

MIRIAM MIŠKOVSKÁ

Koala medvídkovitý je mnohdy nazýván medvídek koala i proto, že připomíná medvěda. Ve skutečnosti je to ale vačnatec žijící v jižních a východních pobřežních oblastech s potřebnou vlhkostí k růstu lesů.

Samice nosí narozené mládě ve svém vaku. V době porodu mládě měří pouze 2 cm. Po porodu vyšplhá do vaku na matčině břiše a přisaje se k jedné z bradavek, tam se po dobu šesti měsíců dále vyvíjí. Poté zůstává dalších šest měsíců u matky, pokud se již nevejde do vaku, vozí se na matčiných zádech.

Koala se téměř výhradně živí listy eukalyptu. Má velmi pomalý metabolismus, takže většinu času tráví bez pohnutí, většinou spánkem, zaklesnut ve větvích stromů, a to až 18 hodin denně. Krmením tráví kolem tří z pěti hodin své aktivity a to obvykle během noci. Koala sní průměrně 500 g eukalyptových listů denně, z nichž také čerpá většinu potřebné vody, proto téměř nepotřebuje pít.

Koalové byli divoce loveni během 20. a 30. let minulého století, převážně pro kožešiny. Díky reintrodukci se koalové znovu objevují ve většině svých teritorií, populace jsou ale menší a rozptýlené. Koala potřebuje prostor, asi sto stromů na jedno zvíře, a kvůli neustálému zmenšování australských lesů se to stává velkým problémem.

CHEMIE - POKUSY NA VLASTNÍ NEBEZPEČÍ

MIRIAM MIŠKOVSKÁ
TOMÁŠ HOFÍREK

V této rubrice vám každý měsíc budeme představovat zajímavý pokus z chemie, který si dokonce sami, podle zde vytištěného návodu, můžete vyzkoušet doma. Chceme vám přiblížit krásy chemie a dokázat, že to nemusí být vždy jen nudná, nic neříkající spleť nebývale dlouhých vzorců sloučenin, ale i zajímavá a zábavná věda.

Hořící bankovka je velmi jednoduchý a zároveň efektní pokus, který můžete předvést doma rodičům či sourozencům a přesvědčit je o svých kouzelnických schopnostech. Tento pokus využívá rozdílné těkavosti látek, vody a etanolu. Takže hořící páry etanolu zahřívají bankovku a voda jí zároveň ochlazuje, díky tomu nedojde k zapálení samotného papíru.

Co budete na samotnou realizaci pokusu potřebovat?

Pomůcky:

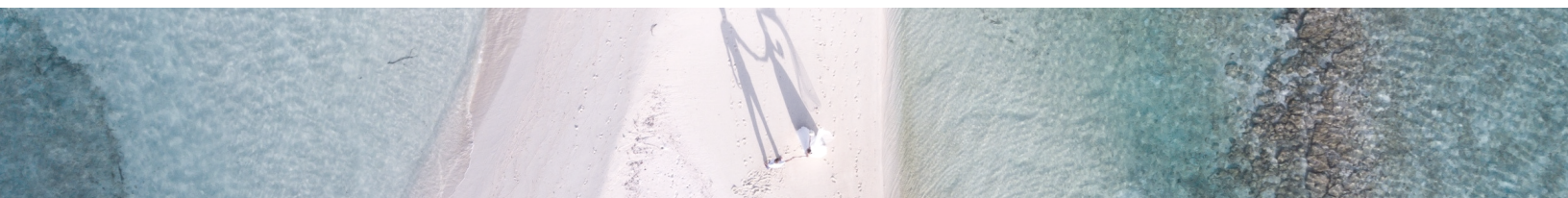
kádinka, bankovka, chemické kleště, sirky (kahan)

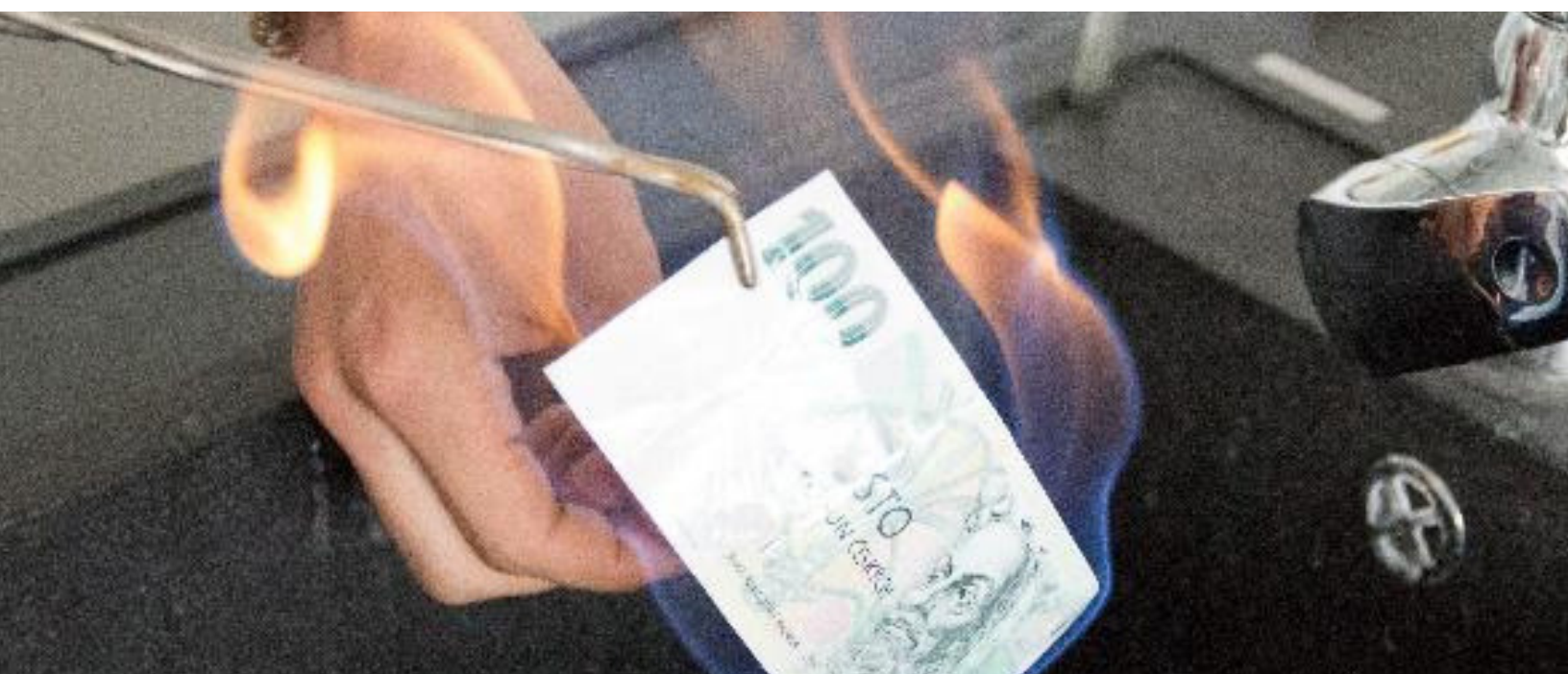
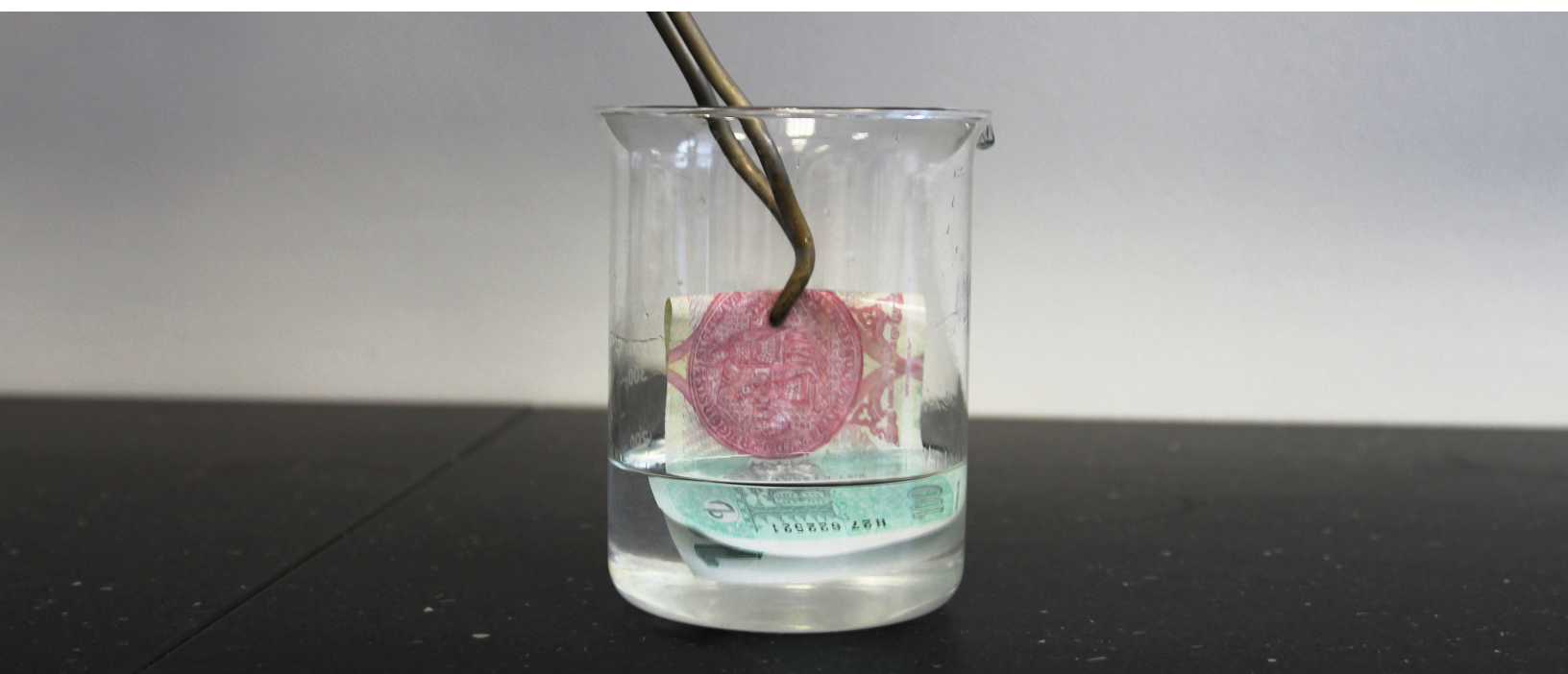
Chemikálie:

$\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$ (líh), voda

Postup:

Připravíme 50 % roztok ethanolu. Poté bankovku namočíme do tohoto roztoku. Uchopíme za roh do chemických kleští a následně zapálíme. Bankovka „hoří“ modrým až bezbarvým plamenem – po dohoření však zůstane zcela neporušena.

PRACUJÍCÍ MLÁDEŽ

JIŘÍ KAMARÁD

Prázdniny by měly být krásným obdobím odpočinku, kdybychom neměli na nic myslet, kdybychom měli zažít něco pěkného, na co pak budeme v zimních měsících v dobrém vzpomínat.

Čas, kdy si můžeme ráno přispat a rozvalovat se v posteli, čas, kdy můžeme jít spát pozdě v noci nebo nad ránem, protože prostě můžeme, čas, kdy můžeme dělat to, co máme rádi, protože na to máme konečně prostor, čas, kdy můžeme jezdit na dovolené, válet se na pláži a hezky se opálit, čas, kdy můžeme podnikat spontánní akce a výlety, čas, kdy můžeme dělat cokoli – to by měly být prázdniny. Všimli jste si? To je až moc velká idylka. Ano, je to idylka, kterou zažívá málokdo z nás a která se od reality někdy méně, někdy více odlišuje.

Typická představa studujícího adolescenta je dosti nelichotivá. Líný, přidrzlý, k displejům moderních zařízení přilepený, přemíru alkoholu a jiných omamných látek přijímající a vysoké mínění o sobě samém mající narcis, který ví všechno nejlíp. Je to lenivý tvor, který se štítí práce a nezná hodnotu peněz, pořád by jen utrácel. Je to ale pravda? Skutečně jsou poslední zástupci takzvané generace mileniálů a první ze zástupců generace Z takoví hrozní budižkničmové?

Možná si myslíte, že předchozí dva odstavce spolu moc nesouvisí, vyvedu vás však z omylu. Velká část mých prázdnin byla v pracovním duchu. Červenec a část srpna jsem strávil na brigádě. Vydělal jsem si nějaké ty peníze, které se jistě budou hodit, hodlám si šetřit na auto. Moje práce byla sice občas špinavá, nebyla ale nijak příšerná a peněžní ohodnocení bylo uspokojivé.

Toto je zcela jistě případ mnoha jiných mladých, dost možná i právě vás. Spousta mých kamarádů místo povalování se na plážích tráví své prázdniny jako číšníci, prodavači, skladníci, uklízeči, recepční, pomocníci v hotelových kuchyních, popeláři či pošťáci; jistě vás napadnou i další zaměstnání, která mají mladí brigádníci. Někteří, zvláště jsou to servírky a číšníci, pracují na dvanáctihodinových směnách, které se sem tam natáhnou i na hodin čtrnáct nebo patnáct.

Sice si vydělají, ale za jakou cenu? Takový prázdninový den je v podstatě „zabitý“, nebohý brigádník se pozdě v noci akorát připlouží domů a sesune se na postel. Dlužno říci, že někteří pracují i ve školním roce.

Mladí pracují, vydělávají si a znají hodnotu peněz – stačí jim přece vzpomenout si na strastiplné, nekonečné hodiny v práci. To, co si pak za vydělané peníze pořídí, pro ně má o to větší cenu.

Ano, jsou tu jistě jedinci, kteří jsou skutečně líní, nechtějí pracovat a tropí nepřístojnosti, ale to je hlučná menšina. Jak je dobře známo, tiché pracující většiny si nikdo nevšímá, protože na ni přece nemůže nadávat. Společnost vidí často jen to špatné.

Rád bych byl hlasem tiché pracující většiny a také bych vám, pracujícím studentům, chtěl popřát hodně zdaru a slušné výděvky. Jsem s vámi – toto své zamyšlení jsem napsal ve volných chvílích na brigádě jako pomocný recepční.

ČAS NA POEZI!

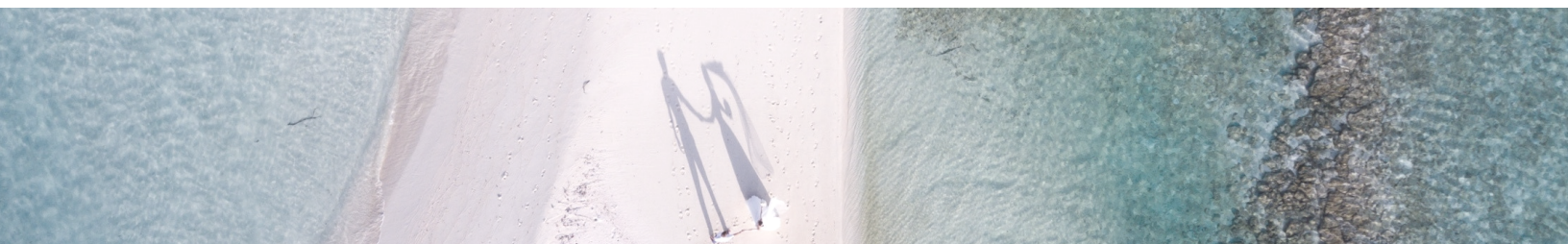
VERONIKA BLAŽKOVÁ

Láska?

Láska...to je to
co mě napadá
když tvé tělo a v něm duše
dotkne se mého
a pak tiše
spolu světu utečem
než probudí se další den.

Chvilka nostalgie

V objetí skal
pomalu usínáme
hvězdy nás střeží.

JENOM OBYČEJNÁ BARVA

ANNA SOCHOROVÁ

Typickou věcí, která nás obklopuje na každém kroku, je barva. Barvy jsou prostředkem, který pomáhá umělci vyjádřit své emoce beze slov. Malířka poklidně míchá odstín té nejsvětlejší modři, aby oblaka na plátně získala ten správný vzhled, a hlavou se jí prohání jen pocit klidu. Vybavuje si, jak leží na louce, široko daleko kolem ní ani živáčka a obdivuje nádhernou modř.

Pokračuje malbou stromů, jejichž temná zeleň v ní evokuje vzpomínky na její dětství. Konkrétně na les, do kterého jako malá holčička s chybějícími předními zuby chodila se svým tátou na houby a samozřejmě soutěžila o to, kdo jich bude mít víc. Své převažující vítězství dívka vždy oslavila radostným tanečkem. Tento taneček, ačkoliv to její okolí stále udivuje, stále provozuje.

Snaží se namíchat tu nejžlutější žluť, aby znázornila slunce vykukující zpod mraků. Výjev představuje život každého z nás. A malířka chce poukázat, že i přes těžkosti můžeme zářit. Snaží se nám skrze obraz říct, že když se dostatečně snažíme a jdeme si za svým, i přes předsudky okolí, dosáhneme svého. Tak jako se snaží ona. Tak jako si šla za svým cílem a trávila hodiny v ateliéru, než se jí podařila namíchat právě tato žluť.

Malířka se usmívá. Pohlédne z okna. Nebe je pokryté červánky. V pozadí hraje její oblíbená hudba. A ona dá na svou paletu červenou a následně přidá bílou tak, aby jí vznikl správný odstín růžové, kterým červánky přenese na svůj obraz. Ze začátku postupuje poklidně. Tahy představují počátek lásky. Avšak najednou jsou patrné chaotičtější, rozmáchlejší tahy. To si naše malířka vzpomněla, jak láska spěla ke svému konci. Malířka se stále usmívá, avšak v koutku jejích očí se třpytí slzy, protože vzpomínky v ní zanechávají hořkosladkou pachut.

Obraz je hotov. Malířka ho podepisuje třemi tečkami. Mnoho lidí se dožadovalo odpovědi na otázku, co tečky symbolizují. Odpověď je až směšně jednoduchá. Tři tečky lišící se pokaždé rozměrem i barvou znamenají, že autorka ještě neřekla své poslední slovo a chce vás každou tou odlišnou tečkou překvapit. Anebo si odpověď prostě narychlo vymyslela a tečky nemají žádný hlubší význam.

Malířka myje štětce a barva, která z nich odkapává do umyvadla tvoří další vzpomínku. Tentokrát na obraz, ve kterém umělkyně promítla sama sebe. Avšak pozná divák, že barvy nanesené na plátno jsou vlastně sama malířka?

DEN BLBEC

TOMÁŠ HOFÍREK

Den blbec. Slovní spojení, které většina z nás vykřikne minimálně jednou za měsíc, když se zadaří. Všichni tento den známe, pro některé se však stává denní rutinou a samotným výkřikem si pouze ulevují.

Několikaletým pozorováním svého okolí jsem učinil zvláštní objev. Chování jedinců, jež mají čest s tímto dnem, lze rozdělit do několika skupin. Čistě pro pracovní účely nebo lepší pochopení jsem jim přiřadil dokonce názvy. První skupinou jsou „sluníčkáři“, zde se nachází ti největší optimisti plní elánu. Naprosto nic je nevyvede z míry a po každém pádu se zvednou a s ještě větším úsměvem na tváři jdou dál. K těmto lidem mám tak daleko jako kostelecké párečky k masu.

Druhá skupina jsou „dříči“, odolní téměř vůči všemu, co si pro ně den blbec připraví. Snaží se dojít až na konec, ale čím více toho je, tím více ztrácejí chuť bojovat. Trocha podpory by jim určitě neuškodila. Tady to stále není nic pro mě.

Třetí a tak trochu ztrápená sebranka jsou „odpadlíci“. Velmi rychle vycítí, že tento den nebude zrovna pro ně, přizpůsobí se a už jen přemýšlí nad tím, jak si večer lehnou a zítra to zkusí znovu. Příliš optimismu zde nehledejte, oni ho také nehledají, pouze přežívají.

Pokud jste stále nenašli to své, vítejte v mé skupině - „mumie“ nebo také „mrtvoly“. Studna optimismu je u nás suchá jako dno jakékoliv becherovky na Pražském hradě. Náš den blbec začíná a končí v rozmezí 5 minut. Zazvoní budík, naprosto brilantním šestým smyslem, neptejte se jakým, vycítíme, že tento den nestojí ani za starou belu. Dále s vědomím, že když nic neděláš, nic nezkazíš, se urychleně vrátíme do oné úžasné polohy, ze které nás ta věc satanova vyrušila, a opět upadneme do hlubokého spánku. Svým způsobem takto přečkáme, jako pštros s hlavou v písku, časy nejhorší a zkusíme to zase den druhý. Pokud to ani tak nevyjde, proces opakujeme klidně i několik dní v kuse.

Závěrem snad jen dodám, že různé řešení situací má své kladné i záporné stránky. Každý člověk se naučil žít a bojovat s armádou dnů blbečků a pitomečků tak, jak on sám nejlépe svede. Nezbyvá mi nic jiného, než vám popřát hodně štěstí ve vašem boji. No a já už jdu raději spát, dneska to necítím moc dobře...

